

Að sitja við sama borð

Um fjölmenningu og inngildingu

JOANNA MARCINKOWSKA (HÚN)
REKTÓRSSKRIFSTOFA HÍ

- Lög nr. 86/2018 um jafna meðferð á vinnumarkaði

Lög þessi gilda um jafna meðferð einstaklinga á vinnumarkaði óháð kynþætti, þjóðernisuppruna, trú, lífsskoðun, fötlun, skertri starfsgetu, aldri, kynhneigð, kynvitund, kyneinkennum eða kyntjáningu:

...aðgengi að störfum, aðgengi að náms- og starfsráðgjöf, ákvarðanir í tengslum við laun

...bann við beina og óbeina mismunun sem og því að atvinnurekendur skulu sérstaklega vinna að jafnri meðferð starfsmanna innan fyrirtækis síns eða stofnunar og koma í veg fyrir mismunun vegna [ofangreindra] þátta

- Lög um réttindi og skyldur starfsmanna ríkissins

Starfsmanni er skylt ... gæta kurteisi, lipurðar og réttisýni í starfi sínu. forðast að hafast nokkuð það að í starfi sínu eða utan þess sem er honum til vanvirðu eða álitshnekkis eða varpað getur rýrð á það starf eða starfsgrein er hann vinnur við.

.... að veita þeim sem til hans leita nauðsynlega aðstoð og leiðbeiningar, þar á meðal að benda þeim á það, ef svo ber undir, hvert þeir skuli leita með erindi sín. (14. gr.)

HVAÐ ER FJÖLMENNING?

- Fjöl-menning er hugtak sem yfirleitt er ekki notað eitt og sér heldur með öðrum tengdum hugtökum eins og „fjölmenningarlegt samfélag.“
- Fjölmenningarlegt samfélag - samfélagsform þar sem fólk frá mismunandi menningarsvæðum og af mismunandi etniskum uppruna býr saman í einu samfélagi.“

HVAÐ ER INNGILDING?

- e. inclusion
- Inngilding felur í sér að viðurkenna og virða fjölbreytileikann og gera alltaf ráð fyrir honum í öllu starfi.
- Inngilding snýr að því að virkja allt fólk til þátttöku og gefa fjölbreyttum hópi fólks kleift að taka þátt í ákvarðanatöku.

FJÖLMENNING Á ÍSLANDI

Innflytjendur

Innflytjandi ■ Aðrir

Hagstofa Íslands

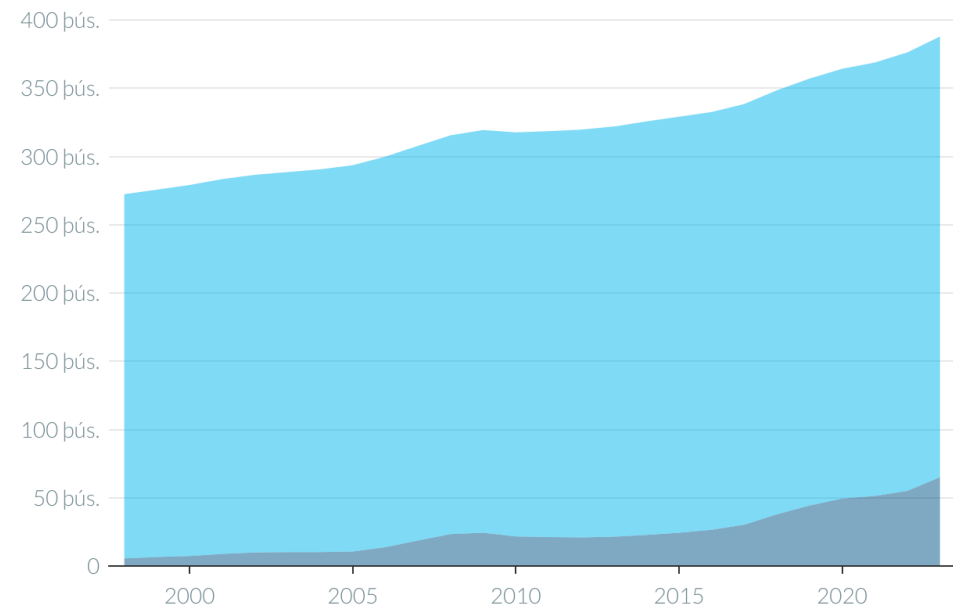
Innflytjendur eftir landsvæðum

Sveitarfélag	2023 ▼
Höfuðborgarsvæði	50.559
Suðurnes	9.729
Suðurland	5.668
Norðurland eystra	3.463
Vesturland	2.783
Vestfirðir	1.775
Austurland	1.312
Norðurland vestra	242

Hagstofa Íslands

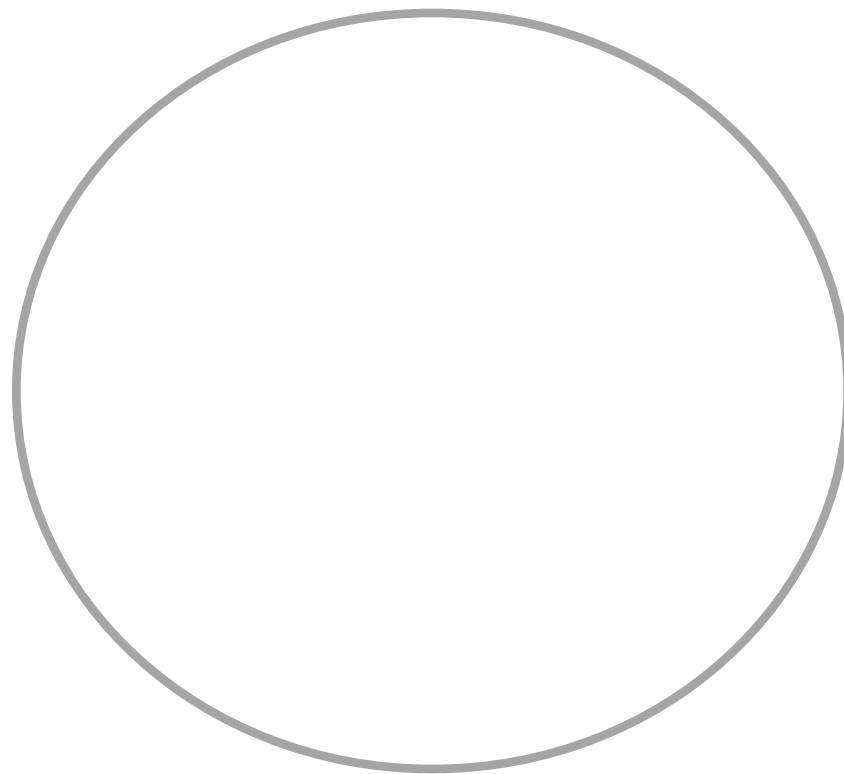
Mannföldi eftir ríkisfangi

Íslenskt ríkisfang ■ Erlent ríkisfang

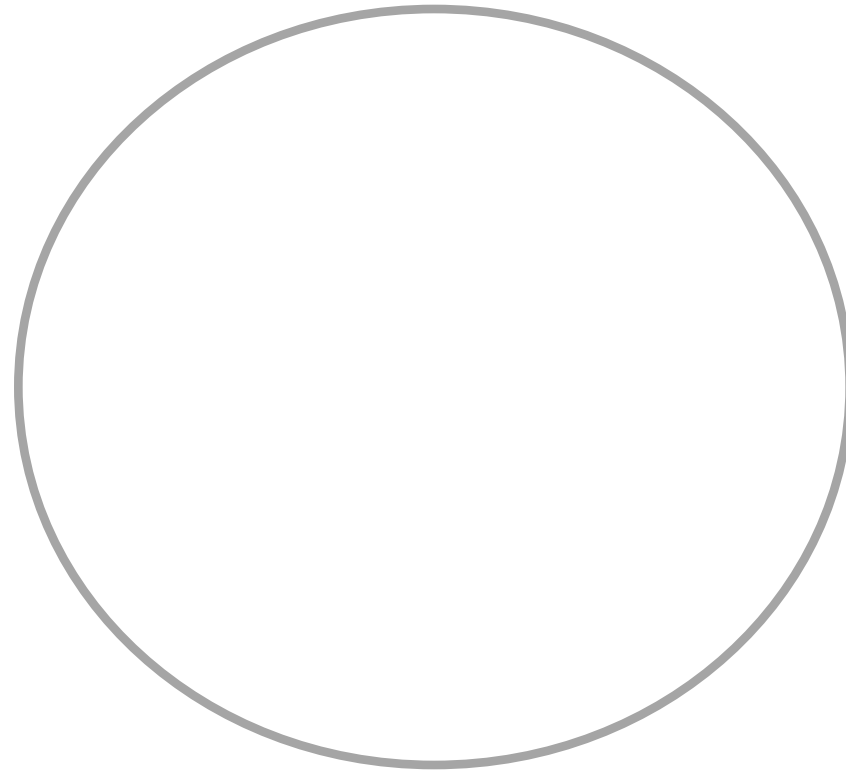

Hagstofa Íslands

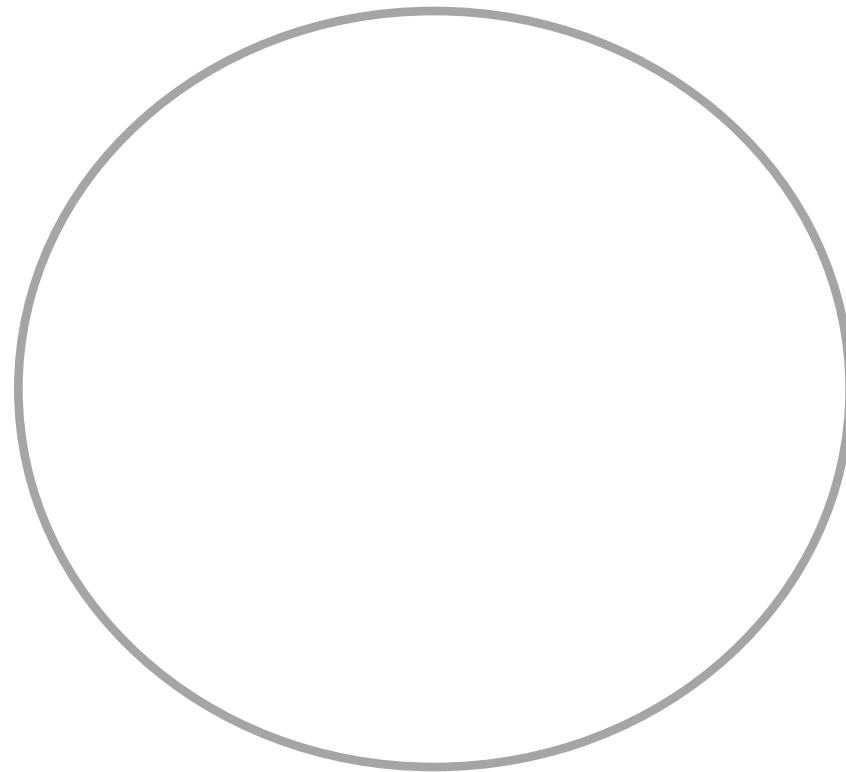
FARANDVERKAFÓLK

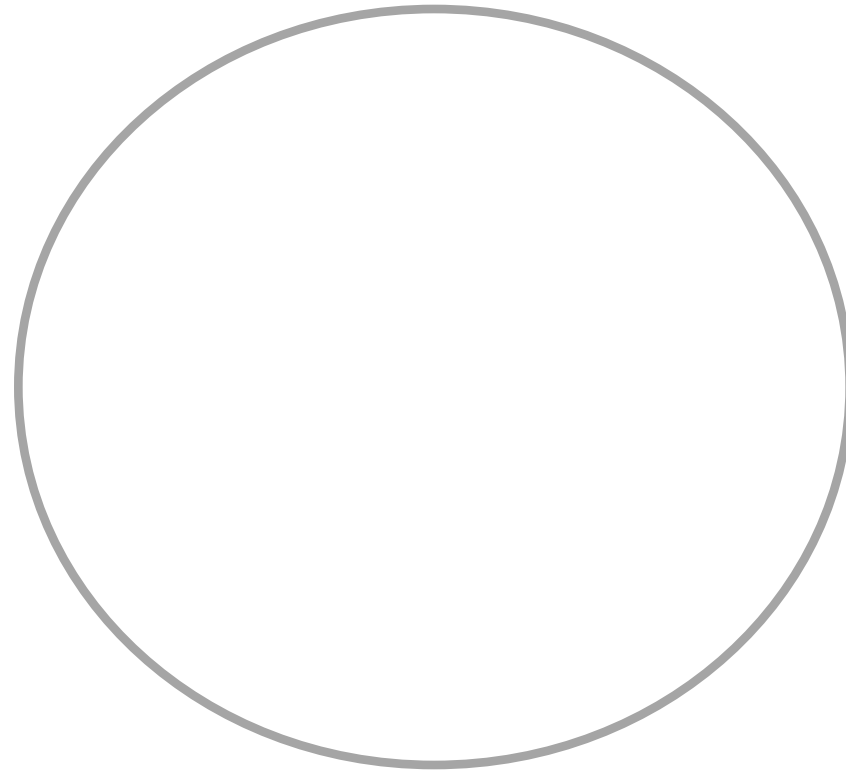
SAMLÖGUN (E. ASSIMILATION)

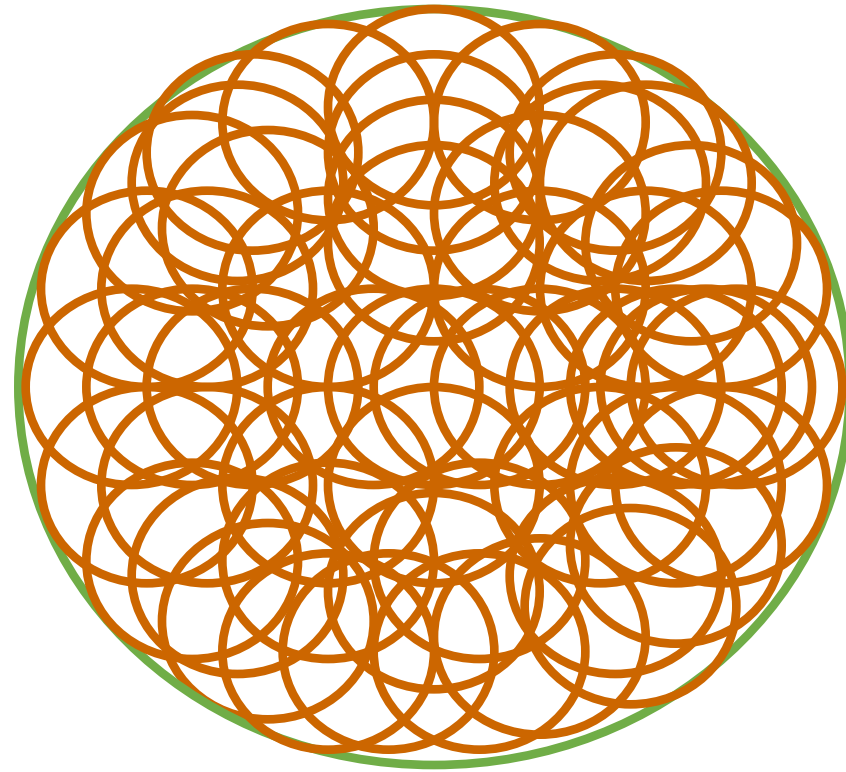
MARGMENNINGARSAMFÉLAG (E. MULTICULTURAL SOCIETY)

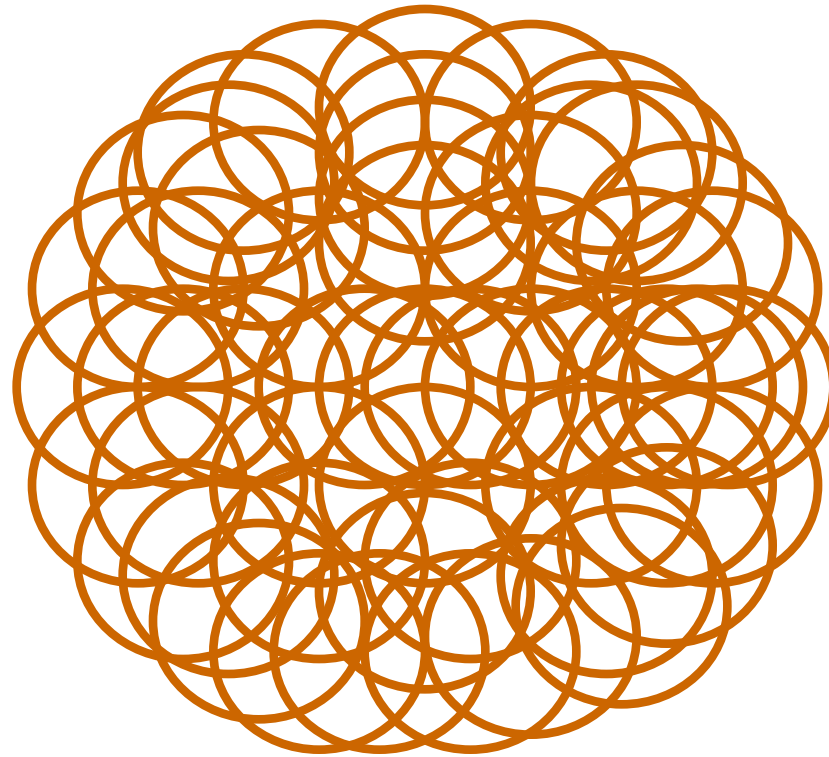
FJÖLMENNINGARSAMFÉLAG (E. INTERCULTURAL SOCIETY)

FJÖLMENNINGARSAMFÉLAG (E. INTERCULTURAL SOCIETY)

FJÖLMENNINGARSAMFÉLAG (E. INTERCULTURAL SOCIETY)

FJÖLMENNINGARLEG MÓDEL

MENNINGARÍSJAKINN

Bókmenntir, leiklist, tónlist,
þjóðlög, þjóðdans,
matargerð, klæðnaður,
tungumál, venjur, fánar

Matarsmekkur, tónlistarsmekkur, fatasmekkur,
uppeldi, menntun, efnahagur, þjóðfélagsstaða,
viðhorf til allra mögulegra hluta, gildismat,
umhverfisvitund, lífssýn, stjórnámálaskoðanir,
fjölskyldugerð, kyn, kynhneigð, umhverfi, trú eða
trúleysi, líkamsvitund, reynsla, geta, hæfni,
þekking, aldur, búseta, skopskyn, sjálfsöruggi,
sjálfsmynd, hugmyndir um virðingu eða
virðingaleysi o.s.frv.

Yfirborðs menning

Djúp menning

FJÖLMENNING

Menning er:

- Síbreytileg.
- miklu meira en þjóðerni eða „etniskur“ uppruni.
- meira en ólíkir siðir og venjur.
- tengd einstaklingnum, hópnum og samfélaginu.
- bæði augljós og ósýnileg.
- Mörgum mikilvægustu þáttum menningar getur maður aðeins kynnst í gegnum **samskipti**.

FJÖLMENNINGARHÆFNI

- mannréttindi
- jafnræði

GILDI

SKILNINGUR

- samskipti og tungumál
- skilja fyrir hvað ég stand
- raunveruleika

- að vera opinn/n
- bera virðingu
- umbyrðarlyndi
- með opin huga

VIÐHORF

HÆFNI

- gagnrýni hugsun
- að hlusta
- samkennd
- sveigjanleiki og aðlögunarhæfni

Hvernig gerum við betur/bætum við?

Menningin - Hvernig starfsfólk tjáir sig hvert við annað?

- gerum við ráð fyrir fjölbreytileika þjónustuþega?
- komum við til móts við ólíkar þarfir og þekkingu?
- orðræðan, orðanotkun, brandarar, vinnustaða stemmningin?

Umhverfið – Endurspeglar starfsfólk fjölbreytileika samfélagsins?

- er allt á íslensku?
- eru umsóknir, auglýsingaefni aðgengilegt / myndrænt?

Kerfin:

- Hvernig tryggjum við að við fylgjum stefnumótun um fjölmenningu og inngildingu? Eða erum við með stefnumótun í málaflokknum?
- Eru við með verkferlar/ áætlanir um inngildingu í þjónustu?